ԽԵՂԱԹՅՈՒՐՈՒՄՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ԳՐԱՌՈՒՄՆԵՐ

2.1 <իմնադրամի պահպանման ծախսեր

2.1.1 Վճարված աշխատավարձերի վերաբերյալ

2017 թվականի ծախսերի նախահաշվով <իմնադրամի հաստիքային աշխատողների աշխատավարձերի վճարման հետ կապված ծախսերը նախատեսվել են 169,800.0 հազ. դրամ, փաստացի ծախսը կազմել է 83,346.0 հազ. դրամ, կամ ծախսերը կատարվել են 49.1%-ով։

2018 թվականի ծախսերի նախահաշվով <իմնադրամի հաստիքային աշխատողների աշխատավարձերի վճարման հետ կապված ծախսերը նախատեսվել են 161,580.0 հազ. դրամ, փաստացի ծախսը կազմել է 126,592.8 հազ. դրամ, կամ ծախսերը կատարվել են 78.3%-ով։ Նշված ծախսերից 100,994.9 հազ. դրամը կազմել են <իմնադրամի միջոցները, իսկ 25,597.9 հազ. դրամն՝ այլ միջոցները¹։

Ներկայացված տարեկան հաշվետվություններում վճարված աշխատավարձի վերաբերյալ ցուցանիշներն արտացոլվել են տարբեր մոտեցմամբ՝ 2017 թվականին այլ միջոցներից վճարված գումարները չեն առանձնացվել, թեև աղյուսակում դրանց համար նախատեսվել է առանձին սյունակ, իսկ 2018 թվականին գումարները բաժանվել են Հիմնադրամի և այլ միջոցների, սակայն նման բաժանումը կրել է ձևական բնույթ, ինչը հիմնավորվել է գործառնական ծախսերի կազմում Հիմնադրամի աշխատակիցների աշխատավարձի ներառման փաստով։

Վճարված աշխատավարձերի մասով ցածր կատարողականները պայմանավորված են այն հանգամանքով, որ իսկզբանե, հաստիքացուցակով նախատեսվել և <իմնադրամի հոգաբարձուների խորհրդի կողմից հաստատվել են մի շարք հաստիքներ, որոնք տարիներ շարունակ չեն համալրվել։ Այսպես՝ 2017 թվականին հաստիքացուցակում ընդգրկվել է նման 11, իսկ 2018 թվականին՝ 8 հաստիք ամսական համապատասխանաբար՝ 3,260.0 հազ. դրամ, 2,580.0 հազ. դրամ, իսկ տարեկան 39,120.0 և 30,960.0 հազ. դրամ հաստիքացուցակով հաստատված աշխատավարձի չափով։

Այսպիսով՝ աշխատավարձի գծով ցածր կատարողականներն արդյունք են այն իրողության, որ <իմնադրամի կողմից ծախսերի պլանավորումը կատարվել է թերություններով և հաշվի չեն առնվել ու չեն գնահատվել աշխատավարձի գծով կատարվելիք ծախսերի իրական ծավալներն ու նախորդ տարիների փաստացի ծախսերն՝ առկա ֆինանսական միջոցների ամբողջական բաշխվածությունն ապահովելու նպատակով։

¹ «Այլ միջոցներ» **՝** <իմնադրամի գործունեությամբ պայմանավորված ֆինանսական միջոցներ, որոնք չեն առնչվում ծրագրերի իրականացմանը

Հիմնադրամի հոգաբարձուների խորհրդի որոշմամբ 2018 թվականի հոկտեմբերի

<րմնադրամի կողմից նախկին աշխատակցին վերջնահաշվարկի ժամանակ հասանելիքից ավելի է վճարվել 490.9 հազ. դրամի աշխատավարձ։

1-ից դադարեցվել են <իմնադրամի նախկին տնօրեն Ռ.Գ.-ի լիազորությունները, սակայն աշխատաժամանակի տեղեկագրում նրա աշխատած վերջին օրը նշվել է հոկտեմբերի 18-ը։ Արդյունքում վերջնահաշվարկի հետ անձին վճարվել է նաև 12 աշխատանքային օրվա դիմաց

աշխատավարձ՝ 490.9 հազ. դրամ գումարի չափով։

Հաշվեքննության օբյեկտի արձագանքը՝ Վերը նշված առաջին պարբերությամբ արձանագրված՝ 2017թ.-ին հիմնադրամի հաստիքացուցակում ընդգրկված 11, իսկ 2018թ.-ին՝ 8 թափուր հաստիքների առկայության փաստը ՀՀ պետական բյուջեի վրա որևէ ֆինանսական հետևանքներ կամ այլ ազդեցություն չի ունեցել։

Վերը նշված 2-րդ պարբերությունում արձանագրվածի հետ կապված, անհրաժեշտ ենք համարում նշել, որ <րմնադրամի հոգաբարձուների խորհրդի որոշումը հանդիսանում է <րմնադրամի բարձրագույն կառավարման մարմնի ընդունած ակտ, որն անմիջականորեն չի առաջացնում աշխատանքային հարաբերությունների դադարեցում, քանի որ այն Ռ.Գ.-ի մասով հանդիսանում է անհատական իրավական ակտ, որը «Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» << օրենքի 23-րդ հոդվածի հիման վրա ուժի մեջ է մտնում դրա հասցեատիրոջը հանձնելու կամ իրացեկելու պահից։

Այսպես, << աշխատանքային օրենսգրքի 113-րդ հոդվածի 1-ին մասի 3-րդ կետի համաձայն՝ գործատուն իրավունք ունի աշխատողի հետ լուծելու անորոշ ժամկետով կնքված աշխատանքային պայմանագիրը, ինչպես նաև որոշակի ժամկետով կնքված աշխատանքային պայմանագիրը նախքան դրա գործողության ժամկետի լրանալը՝ աշխատողի՝ զբաղեցրած պաշտոնին կամ կատարած աշխատանքին չհամապատասխանելու դեպքում։

Նույն օրենսգրքի 115 հոդվածի 1-ին մասի 2-րդ պարբերության համաձայն՝ վերը նշված հիմքով աշխատանքային պայմանագիրը լուծելու դեպքում գործատուն պարտավոր է գրավոր ծանուցել իր մոտ մինչև մեկ տարի աշխատողին ոչ ուշ, քան 14 օր առաջ, մեկից մինչև հինգ տարի աշխատողին՝ 35 օր առաջ։ Նույն հոդվածի 3-րդ մասի համաձայն՝ աշխատանքային պայմանագրի լուծման մասին ծանուցման մեջ նշվում են աշխատանքից ազատելու հիմքը և պատճառը, ինչպես նաև աշխատանքից ազատելու տարին, ամիսը, ամսաթիվը։

<< աշխատանքային օրենսգրքի 178-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ աշխատավարձը օրենքով, իրավական այլ ակտերով սահմանված կամ աշխատանքային պայմանագրով նախատեսված աշխատանքները կատարելու դիմաց աշխատողին վճարվող հատուցումն է։

«Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» << օրենքի 23-րդ հոդվածի 6-րդ մասի պահանջի համաձայն՝ անհատական իրավական ակտն ուժի մեջ է մտնում այդ ակտի ընդունման մասին այն անձանց առձեռն կամ օրենքով սահմանված այլ կարգով պատշաճ իրազեկելու օրվան հաջորդող օրվանից, որոնց ուղղված է ակտը, եթե օրենքով այլ կարգ սահմանված չէ։ Տվյալ դեպքում, <Խ որոշման վերաբերյալ Ռ.Գ.-ն իրազեկված չի եղել, ուստի Ռ.Գ.-ի մասով այդ որոշումը մինչև 18.10.2018թ.-ը ուժի մեջ մտած չի եղել, հետևաբար այն չէր կարող հանգեցնել իրավաբանական հետևանքների։

Հոգաբարձուների խորհուրդը, որի անդամ չի հանդիսացել Ռ.Գ.-ն, քննարկել է վերջինիս լիազորությունների դադարեցման հարցը, սակայն իրեն աշխատանքից ազատելու մասին <Խ-ի կողմից կայացված որոշման մասին Ռ.Գ.-ն պատշաճ իրազեկված չլինելով, վերջինս ներկայացել է աշխատանքի և կատարել իր աշխատանքային պարտականությունները, հետևաբար կատարված աշխատանքի դիմաց հիմնադրամը որպես գործատու՝ պարտավոր է եղել վճարել աշխատավարձ, քանի որ մինչև 18.10.2018թ.-ը Ռ.Գ.-ի աշխատանքային պայմանագիրը << աշխատանքային օրենսդրության պահանջների համաձայն</p>

դադարած չի եղել։ <եւրևաբար, գտնում ենք, որ Ռ.Գ.-ի աշխատավարձը վճարվել է օրենսդրության պահանջների պահպանմամբ։

Հաշվեքննիչ պալափի մեկնաբանությունը՝

1-ին պարբերության մեջ բերված փաստարկը որևէ կապ չունի մեր կողմից ներկայացված երևույթի հետ, քանի որ խոսքը գնացել է ոչ թե ծախսերի կատարման, այլ դրանց պլանավորման մասին։ Ընդ որում, հարկ ենք համարում ընդգծել, որ << պետական բյուջեի վրա բոլոր դեպքերում <իմնադրամի պահպանման ծախսերը չեն կարող ազդեցեւթյուն ունենալ այն պարզ պատճառով, որ դրանք կատարվում են բացառապես սեփական միջոցների հաշվին։ Ինչ վերաբերում է նախկին տնօրենի լիազորությունները դադարեցնելու վերաբերյալ հոգաբարձուների խորհրդի կայացրած որոշման կատարումն ապահովելու, նրան ժամանակին ծանուցելու և սահմանված ժամկետներում զբաղեցրած պաշտոնից ազատելու հարցերին, ապա <իմնադրամի ներկայացրած դիրքորոշումն ընդունելի չէ, քանի որ այդ ընթացակարգերի պատշաճ կատարումն սահմանված ժամկետներում պետք է ապահովվեր հենց <իմնադրամի կողմից, որն էլ այդ խնդրում թերացել է։

2.1.2 <իմնադրամի աշխատակիցների համատեղության կարգով աշխատելու վերաբերյալ

2017 թվականին Հիմնադրամի աշխատակազմի աշխատակիցների՝ այլ աշխատավայրերում աշխատելու վերաբերյալ տեղեկատվության ուսումնասիրությունը ցույց է տվել, որ նրանցից 5-ը, բացի Հիմնադրամից, աշխատել են նաև այլ կազմակերպություններում։

Հիմնադրամում չի պահպանվել պայմանագրերի 4.1.4 կետի պահանջը՝ համատեղությամբ աշխատելու դեպքում գրավոր համաձայնություն տալու մասով։ 5 աշխատակցից 3-ի մասով չի ապահովվել Հիմնադրամի աշխատակազմի աշխատակիցների հետ կնքվող պայմանագրերի 4.1.4 կետի պահանջն՝ ըստ որի աշխատողն իրավունք չունի առանց գործատուի գրավոր համաձայնության համատեղության կարգով աշխատել մեկ այլ կազմակերպությունում։

Հաշվեքննության օբյեկտի արձագանքը՝

Առարկություններ չեն ներկայացվել, ներկայացվել են պարզաբանումներ։

2.1.3 Գործուղումների և շրջագայությունների ծախսերի վերաբերյալ

2017 թվականին Հիմնադրամի գործուղումների և շրջագայությունների ծախսերը հաստատվել են 13,287.0 հազ. դրամի չափով, փաստացի ծախսը կազմել է 2,892.0 հազ. դրամ, որից 1,380.0 հազ. դրամը ներքին գործուղումների, իսկ 1,512.0 հազ. դրամը՝ արտաքին գործուղումների ծախսերն են։

2018 թվականին Հիմնադրամի գործուղումների և շրջագայությունների ծախսերը հաստատվել են 6,480.0 հազ. դրամի չափով, փաստացի ծախսը կազմել է 3,731.5 հազ. դրամ, որից 276.8 հազ. դրամը ներքին գործուղումների, իսկ 3,454.7 հազ. դրամը՝ արտաքին գործումների ծախսերն են։

Ուսումնասիրությամբ պարզվել է, որ 2018 թվականի մայիսի 7-ի թիվ 49 հրամանով Հիմնադրամի գնումների խմբի ղեկավարը և գնումների գլխավոր մասնագետը մայիսի 27-ից 30-ը՝ ներառյալ, գործուղվել են Վրաստան, Թբիլիսի։ Գործուղման ծախսերը հաշվարկվել են 5 օրապահիկ և 4 գիշերավարձ, կամ յուրաքանչյուրին հասանելիքից

Երկու աշխատակցին ավելի է հաշվարկվել և վճարվել 173.6 հազ. դրամի չափով գործուղման ծախսերի հատուցման գումար։ ավելի է հաշվարկվել և վճարվել մեկական օրապահիկ և գիշերավարձ՝ 41.7 և 45.1 հազ. դրամ, կամ ընդամենը 173.6 հազ. դրամ։

Ներքին գործուղումների մասով 2017 թվականին 2, իսկ 2018 թվականին 29 դեպքով **չի** պահպանվել **ՀՀ կառավարության 2005**

թվականի դեկտեմբերի 29-ի թիվ 2335-Ն որոշմամբ հաստատված 1-ին հավելվածի «Ընդհանուր դրույթներ» գլխի 9-րդ կետի պահանջն՝ ըստ որի գործուղվող աշխատողին գործուղման ծախսերի հատուցումը տրվում է գործուղում մեկնելուց առնվազն մեկ օր առաջ։

Հաշվեքննության օբյեկտի արձագանքը՝

Առարկություններ չեն ներկայացվել, ներկայացվել են պարզաբանումներ։

2.1.4 Ներկայացուցչական ծախսերի վերաբերյալ

2017 թվականին ծախսերի նախահաշվով <իմնադրամի ներկայացուցչական ծախսերը նախատեսվել են 1,800.0 հազ. դրամի չափով, փաստացի ծախսը կազմել է 1,830.0 հազ. դրամ, կամ ծախսերը կատարվել են 101.7%-ով։

2018 թվականին ծախսերի նախահաշվով Հիմնադրամի ներկայացուցչական ծախսերը նախատեսվել են 2,400.0 հազ. դրամի չափով, փաստացի ծախսը կազմել է 1,327.0 հազ. դրամ, կամ ծախսերը կատարվել են 55.3%-ով։

Կատարված ներկայացուցչական ծախսերի ուսումնասիրությամբ պարզվել է հետևյալը՝

- ✓ Առանց ճաշկերույթի կազմակերպման նպատակի և հիմնավորման, մասնակիցների կազմի, ներկայացված հաշվի, ինչպես նաև հանձնման-ընդունման արձանագրության՝ Հիմնադրամի կողմից 29.12.2017 թվականին «Ուստր Մամիկոն» ՍՊԸ-ից ձեռք են բերվել 397.7 հազ. դրամ արժեքով ծառայություններ։
- Հիմնադրամի կողմից 09.01.2017 թվականին, 12.04.2017 թվականին, 14.09.2017 թվականին, 09.10.2017թվականին, 02.11.2017 թվականին և 06.12.2017 թվականին կորպորատիվ քարտով կատարվել են ընդհանուր առմամբ 342.9 հազ. դրամի ներկայացուցչական ծախսեր, որոնց հիմնավորվածությունը հավաստող որևէ փաստաթղթեր (հաշիվ-ապրանքագիր, <ԴՄ կտրոն, հանձնման-ընդունման արձանագրություն) չեն ներկայացվել։</p>
- 2017 թվականի սեպտեմբերի 28-ին Երևանում կայացած աշխատաժողովի շրջանակում մասնակիցների համար կազմակերպված հյուրասիրության նպատակով

«Մաքս-ՓԱՈՒԸ» ՍՊԸ-ից ձեռք են բերվել 88.9 հազ. դրամի ծառայություններ առանց ծախսը հիմնավորող փաստաթղթերի՝ ընթրիքի մասնակիցների կազմի, ՍՊԸ-ի ներկայացված մատուցված ծառայությունների ցանկի, հանձնման-ընդունման արձանագրության։

✓ 06.06.2017 թվականին <իմնադրամի կողմից «Վայն Ռիփաբլիկ» ՍՊԸ-ից ձեռք են բերվել 54.0 հազ. դրամ արժեքով ընթրիքի կազմակերպման ծառայություններ՝ առանց ծախսը հիմնավորող փաստաթղթերի՝ բացակայում են ընթրիքի կազմակերպման նպատակը և հիմնավորումը, մասնակիցների կազմը, ՍՊԸ-ի կողմից ներկայացված մատուցված ծառայությունների ցանկը, ինչպես նաև հանձնման-ընդունման արձանագրությունը։

Հիմնադրամի կողմից պատշաճ ուշադրություն չի հատկացվել ներկայացուցչական ծախսերի ձևակերպման և հաշվառման հարցերին, բավարար միջոցներ չեն ձեռնարկել դրանց հիմնավորվածությունն ապահովելու ուղղությամբ, որի արդյունքում առաջացել են 936.0 հազ. դրամի չհիմնավորված ծախսեր։

Հաշվեքննության օբյեկտի արձագանքը՝ Մնացած փաստերի վերաբերյալ առարկություններ չեն ներկայացվել, ներկայացվել են պարզաբանումներ։

2.1.5 Վառելիքի ծախսերի վերաբերյալ

<իմնադրամի 2017 թվականի ծախսերի նախահաշվով «տրանսպորտային նյութեր» հոդվածով նախատեսվել են 2,419.0 հազ. դրամի ծախսեր, փաստացի ծախսը կազմել է 2,230.0 հազ. դրամ։

2018 թվականի ճշտված բյուջեով «տրանսպորտային նյութեր» հոդվածով նախատեսվել են 2,903.0 հազ. դրամի չափով, փաստացի ծախսը կազմել է 1,778.3 հազ. դրամ։

Հիմնադրամի կողմից հաշվետու ժամանակաշրջանում շահագործվել են թվով 2՝ Toyota Prado և Nissan Altima մակնիշի ավտոմեքենաներ, որոնց շահագործման նպատակով 2017-2018 թվականներին ծախսվել է համապատասխանաբար՝ 5182 և 4275 լիտր վառելիք, որից 3950 լիտրը 2018 թվականին հատկացվել է ուղեթերթիկներով, իսկ 325 լիտրը՝ 145.5 հազ. դրամ արժեքով, տրամադրվել է աշխատակիցներին՝ սեփական մեքենաներով գործուղման մեկնելու նպատակով։

Ուսումնասիրությամբ պարզվել է, որ ավտոմեքենաների ուղեթերթիկներում վազքը ներկայացվել է շաբաթական, իսկ վառելիքի հաշվառումը կատարվել է ամսական կտրվածքով՝ առանց օրական հաշվարկի, ինչը հաստատվում է ուղեթերթիկներում մեկ ամսվա համար վարորդների ընդամենը մեկ ստորագրության առկայությամբ։ Իսկ մի շարք դեպքերում՝ NISSAN ALTIMA մակնիշի ավտոմեքենայի ուղեթերթիկներում 19-21.03.2018 թվականի, TOYOTA PRADO մակնիշի ավտոմեքենայի 16-20.07.2018